

Mødet den 6. April 1922.

(For lukkede Døre).

Fraværende; M. Brammer, J. Chr. Møller, Marthin Pedersen og Vald. Pedersen.

1. (J. Nr. 74—1922). **Tilbud paa Leje af Afholdsbeværrningen ved Silistria.**

Skovudvalget indstiller at ansætte Restauratør E. Petersen, Rosensgade Nr. 12, for en aarlig Leje af 2000 Kr. stigende med 100 Kr. hvert følgende Aar.

Gustav Pedersen anbefalede Indstillingen. Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 72—1922). Meddelelse fra Skoleudvalget om **Bortgivelse af 2 Fripladser ved Frk. Kochs Skole.**

Formanden meddelte, at Frk. Koch havde tilbudt gratis at optage 2 Piger i sin Skole og føre dem op igennem hele Mellemaskolen. Udvalget sendte hende da Ansøgningerne om Fripladser, og hun havde udtaget 2 af Ansøgerne, nemlig Yrsa Ibsen, Volden 8, og Ingrid Konstance Eriksen, Hjortensgade 14.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 805—1921). Meddelelse fra Politimesteren om **Afskedigelse af Prævepolitibetjent Akton Andreas Nielsen fra 31. Marts d. A.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 25¹⁻²—1922). **Andragende fra Hotellerne »Royal« og »Regina« om Tilladelse til at holde deres Selskabslokaler aabne til Kl. 1 Nat.**

Anbefalet af Politimesteren og Bevillingsnævnet.

Formanden oplyste, at de hidtil havde haft Lov til at holde aabent til Kl. 1 2 Gange ugentlig, men Ministeriet havde nu givet Tilladelse til at holde aabent til Kl. 1 hver Aften, naar Byraadet vilde give Lov dertil.

Bevilgedes.

5. (J. Nr. 25⁸—1922). **Andragende om Beværterbevilling med Ret til Udskænkning af stærke Drikke i en Frimurerloge i Guldsmædgade Nr. 34.**

Bevillingsnævnet kan anbefale Andragendet imod, at 2 Borgerskaber erhverves til Nedlæggelse.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 42—1922). **Sagen angaaende Fastsættelse af Byggelinien ud for Ejendommen Vestergade Nr. 12—14.**

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse foreslaar, at Byraadet svarer Ministeriet

at den tidligere Arealafgivelse til Gadeudvidelse ikke skyldes Overenskomst, men er et Vilkaar for en Dispensation fra Bygningslovens § 21 vedrørende det da iværksatte Byggeföretagende,

at det derfor maa staa Byraadet frit for at benytte dets i Bygningsloven og Bygningsvedtægten hjemlede Ret til at fastsætte ny Byggelinie i Tilfælde af Nybygning eller Ombygning.

Lövrigt bemærker man,

at de af Sagfører Holmark omtalte Gader, selv om de alle var anlagte, ikke kunde tage den Færdsel, han önsker henvist til dem,

a t Byraadet derfor stadig skønner det nødvendigt, at Vestergade snarest gør ligt gives en større Breddø.

a t en Udvidelse paa den modsatte Side af Vestergade er uhensigtsmæssig, da bl. a. Tilstedeværelsen af den forholdsvis ny Ejendom Nr. 15 vil være til Hinder for Udvidelsen og, a t Byraadet derfor fastholder den paaklagede Byggelinie.

A n d r. C h r i s t e n s e n erindrede om, at Byraadet for en Tid siden fastsatte en ny Byggelinie for Vestergade, hvor man valgte at tage Udvidelsen paa Siden med de lige Numre, idet der var forholdsvis nye Bygninger paa den anden Side af Gaden. Ejeren af Nr. 12 og 14, Sagfører Holmark, mente imidlertid, at Byraadet ikke var berettiget til at fastslaa nogen ny Byggelinie uden efter Forhandling med ham, og han havde derfor til Justitsministeriet indsendt en Besværing, som nu forelaa til Byraadets Erklæring. Taleren mente ikke, at Sagfører Holmark kunde gennemføre sit Standpunkt. Han gjorde gældende, at der forelaa en gammel Overenskomst mellem Byraadet og den daværende Ejer af Ejendommene, Sagfører Knudsen, da denne i sin Tid byggede, og at denne Overenskomst ikke kunde forandres uden begge Parters Samtykke. Udvalget kunde dog ikke erkende, at der forelaa nogen Overenskomst, idet der blot var givet en Dispensation angaaende det dengang udførte Byggeri, og som Vilkaar for denne var der afgivet et mindre Areal udenfor Ejendommen. Naar der derfor blev Tale om et nyt Byggeri, kunde Byraadet ikke været afskaaret fra at forlange Indrykning. Holmark gjorde endvidere gældende, at det var unødvendigt at gøre Vestergade bredere; men Ministeriet vilde sikkert overlade Af-

gørelsen til Byraadets Skøn. Det eneste, Holmark kunde have Ret i, var, at saa snart Tilbagerykningen blev effektiv, kunde han i Kraft af Bygningsloven forlange, at Kommunen eksproprierer hele Ejendommen, og dersom Kommunen var villig til at tage denne Konsekvens, vilde Taleren anbefale Byraadet at svare Ministeriet i Henhold til den foreliggende Indstilling. Der kunde naturligvis være delte Meninger om Behageligheden ved en eventuel Ekspropriation, men Udvalget ansaa dog ikke Eventualiteten for nærliggende.

H. P. Salling kendte ikke Sagen nøje, men det drejede sig vist ikke om noget nyt Byggeforetagende, blot om Installation af W. C. i Ejendommene. Naar Sagen tilmed laa saa langt ude i Fremtiden, burde man maaske stille sig velvillig overfor Ejeren.

Formanden svarede hertil, at det drejede sig om Omlavning af Stueetagen til Butik med store Vinduer, og det vilde derved blive langt dyrere for Byen, hvis man engang skulde ekspropriere Ejendommene. Tiden var nu inde til at fastholde sit Standpunkt, hvorfor Udvalget anbefalede det foreliggende Forslag.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 40—1922). **Besværing fra H. G. Thomsen, Sølystgade Nr. 46, over, at Hjælpekassen har nægtet at udbetale ham Understøttelse.**

Fra Hjælpekassebestyrelsen forelaa følgende Erklæring:

»Da Understøttelse efter Lov af 22. Dec. 1921 ifølge Ministeriets Cirkulære af 5. Januar d. A. ndbetales efter Reglerne i Hjælpekasselov af 29. April 1913, har Bestyrelsen afslaaet Klagerens Anmodning om Hjælp med den Motive-

ring, at han ikke kan anses for værdig trængende«.

Niels Barnow havde bragt i Erfaring, at Manden vist var Medarbejder ved »Demokraten«, hvorfor Redaktør Simonsen maaske kunde oplyse noget mere om ham.

M. Simonsen benægtede dette. Han havde maaske ligesom saa mange andre bragt Nyheder til Bladet; men Taleren skulde gerne spørge Bladets ansvarshavende Redaktør, om han kendte noget til Manden.

M. C. Falk mente, man blev nødt til at tiltræde Hjælpekassens Erklæring. Det var jo en selvstændig Institution, som havde Myndighed til frit at skønne over Forholdet.

Gustav Pedersen bemærkede, at hans juridiske Stilling ikke forandrede ved, at han overgik til Fattigvæsenet. Hjælpekassen burde først og fremmest understøtte de værdige trængende.

Hjælpekassens Erklæring tiltraadtes.

8. (J. Nr. 41—1922). Indstilling angaaende **Pensionering af Enken efter Maalermester R. Christiansen ved Elektricitetsværket.**

Pensionen fastsattes til 1533,33 Kr. aarlig fra 1. Marts 1922.

9. (J. Nr. 744—1921). Indstilling angaaende **Pensionering af Gasværksarbejder N. M. Nielsen.**

Pensionen fastsattes til 1704,00 Kr. aarlig fra 1. Februar 1922.

10. (J. Nr. 38—1922). Indstilling om **Pensionering af afd. Politibetjent Carstensens Enke.**

Lønudvalget indstiller, at Andragerinden pensioneres efter det gamle Pensionsreglement.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 71—1922). Indstillingen fra Skovudvalget om, at **Skovfoged P. Rasmussen og Skovarbej-**

derne J. C. Jensen, A. Johansen og Laurits Larsen optages under Pensionsreglementet.

M. Simonsen oplyste, at de paagældende i flere Aar havde arbejdet i Kommunens Tjeneste og de to af dem havde stadig Beskæftigelse, medens det var lidt usikkert for den tredjes Vedkommende. Men det var netop en meget dygtig Mand, som Skovrideren satte stor Pris paa. Udvalget havde derfor indstillet dem alle tre til fast Ansættelse under Forudsætning af, at Byraadet kunde billige en af Udvalget paatænkt Ordning. Til December skulde Skovfoged Rasmussen afgaa, og Udvalget paatænkte da at ansætte J. C. Jensen som arbejdende Skovfoged i Riis Skov og flytte den der-værende til Skaade Skov.

M. C. Falk mente, at Skovudvalget godt kunde vente med at ansætte ham, til Stillingen blev ledig.

Gustav Pedersen syntes ikke, der var Anledning til at vente, idet der næppe var Tvivl om, at de alle tre kunde finde Anvendelse, til Stillingen blev ledig, saa der skete ikke noget derved.

Formanden betonedede, at man ikke kunde optage en Mand under Pensionsreglementet med den Motivering, at han om en vis Tid skulde ansættes i en overordnet Stilling; det maatte vente, til han blev ansat.

Bernt Jensen var forbavset over, at disse Arbejdere ikke skulde kaldes faste Folk, naar de havde været beskæftiget derude i en halv Snes Aar.

M. Simonsen tvivlede heller ikke om, at der som hidtil kunde blive Beskæftigelse for Manden; men da der for nylig var udsendt et Cirkulære om ikke at knytte flere Folk fast til Kommunen, end man bestemt vidste kunde beskæftiges, var

Udvalget blevet betænkeligt, hvorfor nærværende Forslag var fremkommet.

Gustav Pedersen mente, at Hr. Simonsens Fremstilling var blevet noget misforstaaet. Skovrideren havde udtalt, at der maaske et Par Maaneder ikke kunde blive fuld Beskæftigelse for Manden, og Udvalget havde derfor fremsat det andet Forslag som en Sikkerhedsventil. Naar han havde arbejdet for Kommunen i ca. 10 Aar, var han berettiget til at blive optaget.

M. C. Falk indrømmede dette; men det fremgik ikke klart af Hr. Simonsens Udtalelser. Udvalgene maatte i saadanne Forhold følge samme Linie.

Andr. Christensen havde faaet det Indtryk, at hvis man gav denne Mand fast Ansættelse, saa ansatte man enten en Mand, som der ikke var fuld Beskæftigelse til, eller ogsaa forpligtede man sig til at give ham en fast Ansættelse engang i Fremtiden, og begge Dele var uheldigt. Det fremgik i hvert Fald af Hr. Simonsens Udtalelser, at han hidtil ikke havde været særlig optaget, og det var derfor rigtigst at vente med at ansætte ham, til man fik en Stilling at anbringe ham i.

Niels Barnow oplyste, at Skovudvalget var fuldt enigt om at ansætte denne Mand, og det saa derfor noget mærkeligt ud, at Sagen kunde give Anledning til et saadant Oprør. Udvalget mente netop at have vist stor Forsigtighed, da der altid var en Sikkerhed i det senere Embede. Det vilde sikkert have skabt et langt større Ramaskrig, hvis Udvalget havde foreslaaet ikke at ansætte dem alle efter saa lang Tids Tjeneste. Forøvrigt forlangtes det vist ikke, at de skulde være beskæf-

tiget hele Aaret rundt for at komme ind under Pensionsreglementet.

M. Simonsen hævdede, at de tre Mand hidtil havde været fuldt beskæftigede; men man var jo ikke Herre over, hvordan det vilde blive i Fremtiden.

A. Sneum syntes, at naar Manden havde arbejdet i en halv Snes Aar under Kommunen, fortjente han at blive fast ansat. Naar Sagen var grundigt behandlet i Forvejen, og Udvalget var enigt derom, burde Byraadet slutte sig dertil.

Marius Geertsen fandt det alligevel rigtigst at vente med at ansætte Manden, til der blev en ledig Plads til ham. Han kunde jo dø, inden Embedet blev ledigt.

Bernt Jensen svarede hertil, at saa maatte man ved alle Ansættelser vente $\frac{1}{2}$ Aar for at se, om Manden døde. Naar Laurits Larsen ikke fik særlig Ros, laa det maaske i, at han var Tillidsmand og havde haft enkelte Konflikter med Skovrideren. Taleren vilde anbefale at ansætte dem alle tre. Naar man i mange Aar havde kunnet beskæftige 4 Mand, kunde der sikkert ogsaa nu blive Beskæftigelse til tre.

M. Simonsen kendte ikke noget til Konflikter mellem Skovrideren og Larsen, men det hængte muligvis sammen med, at Skovrideren havde ønsket, at Arbejderne tillige i deres Arbejdstid skulde holde lidt Justits i Skovene, hvor de færdedes, men dette havde de nægtet.

Formanden gjorde opmærksom paa, at der kun forlangtes, at Arbejderne skulde være beskæftiget et vist Antal Dage for at faa fast Ansættelse, og efter det oplyste vilde der vist blive Arbejdsdage nok i Skovene. Men selv om man vedtog Indstillingen, var Manden ikke ansat som

Skovfoged; det maatte der senere komme Forslag om.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 36—1922). **Andragende fra Karusselejer J. A. Pedersen om Fritagelse for Stadeafgift.**

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse mener ikke, at der foreligger saadanne særlige Forhold for Andragerens Vedkommende, som kan begrunde en Fritagelse for Betaling af den sædvanlige Afgift til Kommunens Kasse.

Kunde ikke bevilges.

13. (J. Nr. 37—1922). Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar om, at **Kontorassistent ved Ting- og Arresthuset, Frk. Agnes Jensen, faar fast Ansættelse.**

Udvalget indstiller, at hun fra 1. April 1922 ansættes i 9. Lønklasse med Anciennitet fra samme Dag.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 29—1922). **Forespørgsel fra Skattekontoret angaaende Lønning af Kontorelever.**

Lønudvalget foreslaar, at Kontorelev P. Winther fra 1. April 1922 uden at faa fast Ansættelse lønnes med 200 Kr. pr. Maaned, og at Kontoreleverne Frkn. J. Andersen og K. Rasmussen fra samme Dato gives et Løntilæg af 20 Kr. pr. Maaned.

Kasseudvalget kan tiltræde Forslaget angaaende de kvindelige Kontorelever, men mener ikke, at P. Winthers Løn bør sættes højere end til 150 Kr. maanedlig.

Formanden oplyste, at P. Winther ikke var fyldt 20 Aar, og i Henhold til Lønregulativet og Overenskomst med Kontormedhjælpernes Organisation krævedes en Alder af mindst 20 Aar for at blive optaget i 9 Lønklasse. Kasseudvalget

kunde derfor ikke gaa med til at have nogen paa samme Løn uden at være i Lønksasse, og tilmed maatte 150 Kr. pr. Maaned kaldes en pæn Løn for en Mand paa 19 Aar, der ikke havde nogen særlig Uddannelse. Hvis Kontormedhjælpernes Forening vilde fremtvinge, at han skulde op paa 200 Kr., blev man nødt til at afskedige ham, for man kunde ikke have Elever med samme Løn som Assistenten i Lønklassen.

Gustav Pedersen udtalte, at det var ikke helt korrekt at kalde vedkommende Mand Elev. De 2 Damer havde ikke været tilstrækkelig længe paa Kontoret, men han havde været ansat siden 1. Oktober 1917 og Læretiden var i Almindelighed 3 Aar; men selv om man regnede 4 Aar, maatte han siges at være udlært 1. Oktober 1921 og kunde altsaa ikke længere betragtes som Elev. Naar han heller ikke kunde komme under Lønregulativet, maatte han betragtes som Lønarbejder; men her fandtes en Overenskomst mellem Byraadet og Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation, som var lavet efter Forslag af Fabrikant Møller, hvorefter saadanne skulde lønnes med en Timeløn af 180 Øre. Da han til Oktober i Fjor maatte betragtes som udlært, rettede Organisationen en Henvendelse til Skattekontoret, men den blev behandlet saa langsomt, at den først nu var naaet frem til Byraadet, og i den Tid havde Manden ladet sig nøje med 125 Kr. pr. Maaned eller en Timeløn af 62 $\frac{1}{2}$ Øre, altsaa 117 $\frac{1}{2}$ Øre for lidt, hvorfor han i det halve Aar havde faaet en Sum tilgode paa 1410 Kr. Naar man saa tog i Betragtning, at Kommunen paatog sig et vist Ansvar ved at tage et ngt Menneske paa Kontor, kunde man næppe uden videre afskedige ham; det vilde være en urimelig haard Behandling, særlig

da han havde arbejdet godt og skaffet sig ekstra Uddannelse. Ganske vist havde han ikke Realeksamen, men hans længere praktiske Uddannelse kunde nok opveje denne. Angaaende Spørgsmaalet, om 150 Kr. pr. Maaned var en passende Løn, vilde Taleren dog gøre opmærksom paa, at selv efter Arbejdsgiverforeningens daarligste Overenskomst vilde han ikke kunne komme under 200 Kr. maanedlig, hvor han saa end arbejdede, og naar han frafaldt Kravet om Efterbetaling af den Sum, som han juridisk set var berettiget til, burde man følge Lønudvalgets enstemmige Indstilling og lønne ham efter den laveste Løn for fast ansatte Kontormedhjælpere. Taleren vilde henstille til Kasseudvalget at gaa med hertil.

F o r m a n d e n tvivlede om, at Kasseudvalget ændrede sin Beslutning, saa meget mere som man paa Byraadskontoret havde en ung Mand med Præliminæreksamen, som kun fik 125 Kr. pr. Maaned, og det var en daarlig Maade at lønne de Mennesker paa, som ofrede Tid og Penge paa at erhverve sig Kundskaber. Forøvrigt vilde Taleren hævde, at den største Ulykke, man havde lavet i de senere Aar, var, at man gav de ganske unge Mennesker en saa stor Løn; det havde mange Gange bidraget til at ødelægge Ungdommen.

A n d r. C h r i s t e n s e n sluttede sig til Borgmesterens Udtalelser. Hr. Gustav Pedersens Oplysninger maatte næsten kaldes forfærdende, hvis det virkelig passede, at en 19-aarig Mand havde haft en maanedlig Løn af 125 Kr. og saa i $1\frac{1}{2}$ Aar skulde faa 1410 Kr. til gode udover Lønnen, hvilket vilde svare til en Aarsløn af ca. 4400 Kr. Det var intet mindre end en Skandale, og hvis Manden virkelig havde et saadant Krav, kunde Kommunen ikke være bekendt at opretholde dette System 1

Time længere. Men hvorledes end Kommunens Forpligtelse var, kunde man næppe tvinges til at beholde Manden, og hvis han ikke kunde nøjes med 150 Kr., maatte han hellere forsøge, om han et andet Sted kunde faa mere.

H. P. Christensen vidste ikke, om det var rigtigt med de 1400 Kr.; men Kommunen havde lejlighedsvis haft enkelte ældre Kontormedhjælpere, som havde faaet en Timeløn af 180 Øre, og saa regnede vel Kontormedhjælperforeningen med, at naar Manden var udlært og ikke kunde komme ind under Lønregulativet, maatte han være berettiget til denne Timeløn, hvis Kommunen vilde beholde ham. Den faste Timeløn laa betydelig lavere. Ifølge Overenskomsten var Læretiden 3 Aar, men man var indforstaaet med i Fremtiden at kræve større Uddannelse ved Ansættelsen, hvorved de saa vilde blive omtrent 20 Aar, naar de var udlærte. Men efter den nugældende Overenskomst var man vist nødt til at lønne ham som løs Arbejder, hvis man ikke vilde afskedige ham, og det var i hvert Fald billigere at give ham 200 Kr. maanedlig end 180 Øre i Timen. Spørgsmaalet om Afskedigelse maatte overlades til Kasseudvalget. Det vilde selvfølgelig blive et noget kedeligt Forhold at lønne ham med 200 Kr., medens en Mand paa Byraadskontoret med større Uddannelse kun fik 125 Kr., og naar Kasseudvalget foreslog 150 Kr., burde man maaske udsætte Sagen og forsøge ved en Forhandling mellem Udvalgene og Kontormedhjælpernes Organisation at komme til Enighed.

Gustav Pedersen indrømmede, at der kunde komme Tilfælde, hvor en Mand syntes uretfærdigt behandlet, fordi han havde kostet en Del paa sin Uddannelse og derved blev noget bagefter.

Men det var Tilfældet mange Steder; Lærlingetiden var som Regel lige lang, enten de kom tidlig eller sent til Faget, og fordi en Mand var begyndt i en ung Alder, kunde man ikke forlange, at han stadig skulde blive staaende som Lærling. Til Overrets-sagfører Christensen vilde Taleren sige, at Kommunens Kontorpersonale ikke fik højere Løn end Kommunens øvrige Arbejdere, og der var ingen Grund til at skyde paa et enkelt Fag, som ikke i nogen Maade var begunstiget. Den foreliggende Overenskomst maatte følges, indtil der blev lavet en ny. Angaaende Bemærkningen om, at han kunde rejse andetsteds hen, vilde Taleren sige, at det var almindelig Arbejdsgivermoral; men Kommunen burde holde sig for god til at kaste sine Folk paa Gaden, naar de var udlærte. Forøvrigt havde Taleren intet imod at optage en Forhandling om Sagen, men da den allerede var trukket meget længe ud, vilde Taleren foreslaa, at Kasseudvalget fik Bemyndigelse til at afslutte Sagen.

F o r m a n d e n oplyste, at de to Damer havde betydelig mere Uddannelse end P. Winther; de kom nu op paa 145 Kr. maanedlig, og Kasseudvalget mente derfor, at 150 Kr. kunde være passende til ham. Gustav Pedersen var nær ved at kalde Kommunen en daarlig Arbejdsgiver, men det havde vist ingen Steder hjemme, hvis man sammenlignede Eleverne med andre Lærlinge. Det blev i det hele taget nødvendigt at slaa lidt af paa Fordringerne, og Taleren vilde anbefale de ledende Mænd indenfor de forskellige Fag at gøre sig fortrolig hermed.

A n d r. C h r i s t e n s e n fastholdt overfor alle og enhver, at det var sindssvagt at give en Mand paa 19 Aar 4—5000 Kr. i Løn. Fordi Kommunen tog en Mand ind paa et Kontor, for-

pligtede man sig ikke til at beholde ham for Livstid.

Gustav Pedersen hævdede, at hvis Kommunen afskedigede Manden, kom den i Strid med Lærlingeloven; for en saadan Mand kunde ikke siges at være oplært i sit Fag, naar han kun havde været beskæftiget med et ganske specielt Arbejde. Det kunde derfor medføre, at Kommunen ikke fik Ret til at uddanne Lærlinge.

Formanden saa ikke nogen Ulykke heri. Taleren gik ud fra, at Byraadet var enigt om at vedtage Indstillingen for de to Damers Vedkommende, og at Sagen for P. Winthers Vedkommende udsættes til Forhandling mellem Kasseudvalget og Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation.

Formandens Forslag vedtoges.

15. (J. Nr. 12²⁵—1921). Indstilling angaaende **Tildeling af Alderdomsunderstøttelse.**

Indstillingen vedtoges.

16. Formanden gav nogle Oplysninger om Kommunens Status pr. 1. April 1922.

Toges til Efterretning.
